

»LJUBLJANSKI NARCIS«

Fotografija: Marko Marinčič

► »Škrtnice, skoraj dve leti imamo že evro, pa še vedno mečejo not tolarje.«

Humanist kot potomec Dobrega, humanistika kot sonce znanosti, humanistično razmišljanje kot svetloba, dobro samo, ki ga je znanost porodila kot svojo podobo. Na koncu te prisposodbe je verjetno zadnji ZAKAJ delovanja, ki naj osvetljuje in vodi človekovo misel in nadaljnje življenje – videti je potrebno videno in uzreti uzrito. Humanistika kot zmožnost, t. i. poslednji ZAKAJ, ki je neizrekljiv, spoznaven mogoče le onkraj. Tehnicistični globalni lobi v slovenski znanosti dokazuje svojo moč in po njegovem diktatu štejejo le WOS, CI, JRC in kar je podobne »merljive« navlake v angleškem jeziku.

Pesnik je zgrožen nad tako aroganco (*Stran, humanist, /kaj boš ti nas učil, /saj nimaš pojma o denarju, /humanist...*) in opozarja na »zdravo pamet« – znanje brez duha in smisla ni nič, humanist se nikoli ne pretvarja, da se lahko na vsa vprašanja odgovarja umno in jasno. Znanje potrebuje dušo, dušo pa mu daje humanist, sicer bosta zmagala denar in zavist. Vsaka slepa ulica ima svoj konec, zato se plača kljubovati, opozarjati: vsako leto nas bo več, tako kot tistih Metinih samorastnikov, ki se jih ne da ustaviti.

Prof. dr. Marko Jesenšek,
dekan Filozofske fakultete Univerze v Mariboru

WOS, SCI, SSCI, JCR – Quo vadis, humanistika?

Hlastanje po »odličnosti« se vedno konča s spoznanjem, da to ni vse. Temelj take duhovne usmerjenosti je lahko le t. i. poslednji zakaj. Platon bi rekel, da »prisposodbe osvetljujejo ta zadnji zakaj, poslednji smoter delovanja in mišljenja«. Vsaka idealna država, za nas humaniste lahko rečem, da vsak notranji polis, je vedno odvisen od uvida v ta glavni temelj – res pa je, da ga je pravzaprav nemogoče pojmovno izraziti, saj gre za humanistično uziranje življenja, ki je še najbližje resnici dobrega.

Humanisti me razumete, saj nas je Platon naučil, da si sami zastavljamo temeljna vprašanja, pogosto tudi namerno paradoksalna. Spomnimo se samo njegove prilike o Soncu, ki ga Platon imenuje tudi potomec Dobrega: »Kar je Spoznanje samo v zgolj umu dostopnem kraju v odnosu do uma in umevne resničnosti, to je Sonce v vidnem kraju v odnosu do vida in vidnih stvari. /.../ Uzrtost dobrega je tisto, kar stvarem, ki se spoznavajo, daje resnico, spoznavajočemu pa zmožnost spoznave. Razumi, da je TO vzrok vedenja in resnice, kakor jo spoznavamo – četudi sta spoznanje in resnica tako lepa, boš imel prav, če boš imel TO za nekaj drugega in še lepšega. Kakor je TAM pravilno imeti svetlobo in vid za nekaj Soncu podobnega, tako moramo tudi TU imeti oboje, tj. vedenje in resnico, za podobno Dobremu – ni pa prav, da imamo bodisi prvo ali drugo za Dobro samo, saj moramo razumevanje dobrega še bolj ceniti.«

PETA SLAVNOSTNA PODELITEV DIPLOM FILOZOFSE FAKULTETE

23. junija 2008 je *Filozofska fakulteta* že petič slavnostno podelila diplome svojim diplomantkam in diplomantom. Tokratne podelitve so se udeležili diplomanti in njihovi gosti. Po slavnostnem govoru ambasadorke Unicefa Milene Zupančič sta prisotne nagovorila dekan *Filozofske fakultete*, red. prof. dr. Valentin Bucik, in rektorica Univerze v Ljubljani, red. prof. dr. Andreja Kocijančič, spregovorila pa je tudi najboljša med tokratnimi diplomanti, Nataša Zobec. Za dobro vzdušje je skrbela skupina Fake orchestra, dogodek pa je povezoval Mario Galunič.

Iz govora Nataše Zobec: »Lahko bi rekli, da stojimo na prelomnici svojega življenja. Naše trenutno stanje bi lahko primerjali s prehodi, ki so že za nami. Pri tem mislim na prehod iz vrtca v osnovno šolo, iz osnovne v srednjo šolo, nato na fakulteto. Z vsakim prehodom smo

za eno zrelostno stopnjo napredovali. No, kljub podobnosti je zdaj drugače. Ta prelom je pomembnejši in ima za nas večji pomen. Zakaj? Prvič v življenju so pred nami (oziroma pred večino tukaj navzočih diplomantk in diplomantov) prava odgovornost, resne težave in težke situacije. Prvič jih bomo reševali kot zreli, prvič se jih bomo lotevali kot odrasli. Pred nami so tudi nove življenjske vloge. Za državo bomo postali delavci in davkoplachevalci, zase in za naše najdražje matere in očetje, žene in možje (v kolikor to že nismo). Upravičeno pa se lahko vprašamo, kaj nas v prihodnosti čaka. Je to srečna družina, uspešna kariera? Morda oboje ali nič od tega? Morda bolezen, beda? No, o negativnih možnostih danes ne bomo razmišljali. Danes za nas velja verz "veselimo torej se, mlada nam je duša".«

K. Z.

► »Jaz pokažem vam, vi pa takole Glasoffil kakšnemu delodajalcu.«

<http://www.ff.uni-lj.si/fakulteta/aktualno/kronika/podelitev%20diplom%20junij%202008/index.html>

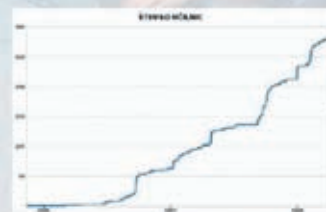
► »Usnje. Saj ni pravo. Če je, so slekli več kot eno kravo.«

TRETJE LETO E-UČENJA NA FILOZOFSKI FAKULTETI – TIHA REVOLUCIJA?

V tujini je uporaba spletnih učnih okolij in posebnih strani za izvajanje pedagoškega procesa na daljavo marsikje že uveljavljena, na FF pa jo postopoma uvajamo od leta 2006. Čemu? Spletne učilnice so resda uporabne tudi za vodenje projektov ali kot oddelčno spletno mesto, vendar je njihov primarni namen boljše in lažje, preglednejše, pestrejšee in fleksibilnejše delo s študenti, dviganje motivacije, možnost nadomeščanja odsotnosti na daljavo... Po dosedanjih izkušnjah je študentski odziv na e-učenje pozitiven. Tudi statistika stanja na FF po treh letih je spodbudna (vir: predstavitev na konferenci SIRIKT, ki jo je podal dosedani vodja delovne skupine za e-učenje na FF, doc. dr. Marko Krevs z Oddelka za geografijo). Za e-učenje imamo poseben portal - <http://e-ucenje.ff.uni-lj.si>, dostopen tudi preko domače strani FF. V spletnem učnem okolju se ni težko znajti, saj so orodja narejena za nepoučene. Koliko in kako bi e-učenje uporabljal, si določi vsak učitelj sam.

Statistika (marec 2008)

- Vseh e-učilnic: 286
- Učiteljev: 100
- Registriranih uporabnikov: 4444 (aktivnih okoli 3000)

Vabimo na tečaj 11/2/09 od 9h-15h v s. 04. Prijava: <http://e-ucenje.ff.uni-lj.si/course/view.php?id=168>.

doc. dr. Urška Sešek
vodja delovne skupine FF za e-izobraževanje

26. junija je dekan FF v *Gledališču za otroke in mlade* v Ljubljani študentom tutorjem podelil listine, ki potrjujejo njihovo usposobljenost za delo s študenti. Prireditev se je začela s predstavo *Društva študentov invalidov Slovenije*, »Vse, kar ste želeli vedeti o nas, pa niste nikoli vprašali.« Predstava, ki jo je režirala mlada igralka Maja Martina Merljak, je bodoče tutorje navdušila in motivirala za nadaljnje delo. Dekan FF, red. prof. dr. Valentin Bucik, je v nagovoru poudaril pomen tutorskega dela, ki se je v 2007/08 na FF polno razmahnilo na študentskem področju, učiteljsko tutorstvo pa se uvaja od oddelka do oddelka.

Veliko skrb posvečamo delu s študenti s posebnimi potrebami. »Trudimo se za izboljšanje pogojev v smislu odpravljanja fizičnih ovir, omogočanja dostopa do računalnikov posebej za te študentke in študente (npr. računalnik z braillovo vrstico), parkiranja ter lažje orientacije za slepe in slabovidne.« Dekan FF dodaja: »Umetniki invalidi so s svojim nastopom tudi tutorjem in tutorkam odprli nov, dodaten pogled na potek vsakdanjega življenja, na stvari, s katerimi se vsi redno srečujemo, pa se jih študentje s posebnimi potrebami lotevajo na samosvoj način. Dodatno dragoceno izobraževanje za naše tutorje in tutorke.« O tutorskem delu na FF, o študentih s posebnimi potrebami ter o »predstavi, kakršne niste vajeni«, je spregovorila tudi novopečena tutorka, študentka FF, Mateja Rihter: »S študenti invalidi in njihovimi zgodbami o težavah pri študiju smo se tutorji že srečali in začetku leta na našem usposabljanju. Vesela sem, da smo letošnji

projekt zaokrožili z ogledom predstave »Vse, kar ste želeli vedeti o nas, pa niste nikoli vprašali.« Predstava se mi zdi odlična. Različne zgodbe invalidov, ki so včasih prav komične, popestrijo video posnetki, živa glasba in ples. Predstava govori sama zase in je vsekakor vredna ogleda, študenti invalidi in vsi sodelujoči pa si zaslužijo čestitke za izjemen projekt.«

Vlasta Zabukovec
Nina Kokelj
K. Z.

► »Otroci in mladi.«

<http://www.ff.uni-lj.si/fakulteta/aktualno/kronika/tutorska%20net/index.html>

3

STARO NOVE PLAČE ALI KDO JE ŠEL ŽEJEN ČEZ VODO

Po dolgotrajnih pogajanjih med vlado in sindikati javnega sektorja naj bi sklenjene kolektivne pogodbe prinesle večjo jasnost in pravičnost v sistem nagrajevanja in izboljšanje plač večine zaposlenih v javnem sektorju. Koliko so bili ti cilji doseženi, se bo šele pokazalo, a nekaj podatkov kaže na precejšnjo zmedo in nejasnost, celo na nižje plače in na nova nesorazmerja kljub drugačnim obljubam. Večina zaposlenih niti ne razume, kako in zakaj jim je bila dodeljena plača, kakršno so prejeli, in kaj so z aneksi k pogodbi o zaposlitvi podpisali. Namesto jasnega prehoda iz prejšnjega sistema v novega se srečujejo z najrazličnejšimi količniki, formulami ipd. Ali morajo biti predpisi in pogodbe, namenjeni velikemu številu ljudi, res napisani tako, da jih razen avtorjev nihče ne razume? Sprašujem se, kdo je izobraževal pisce teh umotvorov in kakšne manipulacije to omogoča. Prizadeti lahko zaradi nerazumevanja dokumentov dobijo celo manjvrednostni občutek ali se »vdajo v usodo«, namesto da bi od avtorjev predpisov zahtevali, naj se razumljivo izražajo. Če pisci tega ne zmorejo, jih je potrebno zamenjati. Za primer nejasnosti in nepreglednosti sistema naj omenimo samo bibliotekarje. Kakšno plačo bodo prejeli, ni odvisno od njihovega dela, temveč od tega, ali delajo v osnovnem ali visokem šolstvu, v kulturi, na raziskovalnem področju ali kje drugje.

Razlike so velike. Pa še nekaj, kar gre tudi na račun sindikatov. Pri pogajanjih so imeli nekateri poklici (zdravniki, profesorji) večjo težo kot drugi. Javni sektor (zdravstvo, šolstvo, kultura, raziskovalno delo...) predstavljajo celoviti sistemi, kjer so pomembni vsi udeleženci. Res so za bolnišnice najpomembnejši zdravniki, kot so za univerze profesorji in za inštitute raziskovalci, toda sistem ne bo deloval brez medicinskih sester, asistentov, laborantov, računovodij, tajnic in še koga. Na to se namreč pozablja. Zato bi kazalo analizirati razmere, k čemer je pozval NSDLU, ugotoviti stanje, definirati upravičene zahteve in ustrezno ukrepati. Upajmo, da bo nova vlada s sindikati popravni izpit opravila. Vendar bodo morali prizadeti neprestano in s konkretnimi pripombami opozarjati na probleme in zahtevati njihovo razrešitev, sicer je tisti, ki odločajo, sami po sebi ne bodo pripravili. Na obzorju gospodarske krize, ki vse bolj grozeče pljuska na evropske in s tem na naše meje, se lahko znajdemo v razmerah, kjer bo vsakdanje življenje mnogih potisnjeno na obrobje reševanja »velikih« gospodarskih težav, pri čemer bodo račune spet plačevali tisti, ki jih niso naredili.

Marko Polič

INTENZIVNI PODIPLOMSKI SEMINAR "UPRAVLJANJE RAZLIČNOSTI", 1.-12. JULIJ 2008

Od 1. do 12. julija je na *Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani* potekal intenzivni podiplomski seminar "Upravljanje različnosti", ki ga financira Evropska komisija. Udeležilo se ga je osemtrideset študentov petih evropskih univerz (*Univerze v Ljubljani, Univerze Vytautas Magnus iz Kaunasa, Univerze v Bologni, Berzsényi Dániel Collegea iz Szombathelyja in Univerze Karl-Franzen iz Gradca*). S predavanji je sodelovalo šestnajst predavateljev omenjenih univerz. Program je bil zastavljen interdisciplinarno in, po skupni oceni, ambiciozno in relevantno. Predavanja, ki jih je bilo šestintrideset, so pokrivala različna področja, mdr. politično teorijo, zgodovino, evropske študije, nove manjšine, ekonomiko kulturne različnosti, sociologijo, pravo, mednarodne odnose. V času seminarja sta bila organizirana dva strokovna izleta, prvi v Trst in Koper, kjer so študentje poslušali dve predavanji na temo "Večine spoznavajo manjšine", in drugi na Gorenjsko, kjer so spoznavali slovensko izročilo in

razpravljali o novi evropski stvarnosti po širitvi EU leta 2004. Študentje in profesorji so izrazili zadovoljstvo nad zasnovo poletne šole in uravnoteženostjo tematike na predavanjih. Organizatorji so se potrudili pripraviti prijetno in ustvarjalno vzdušje. Otvoritev je potekala v ljubljanski Mestni hiši, kjer so podžupan MOL, g. Čerin, dekan FF, red. prof. dr. Valentin Bucik, in vodja projekta, red. prof. ddr. Rudi Rizman, pozdravili udeležence in jim zaželeli uspešno izvedbo poletne šole. Profesor Rizman je ob tej priložnosti podelil priznanje Marku Lemaiću za najboljši esej lanskega intenzivnega seminarja, ki je potekal na univerzi v Kaunasu.

Študentje poletne šole, ki so bili kot pripadniki osemnajstih nacionalnih okolij, različnih verskih, študijskih in kulturnih izvorov in govorcev preko petintridesetih jezikov izjemno heterogena skupina in so povsem ustrezali naslovu projekta, »Upravljanje različnosti«, pa so kot sedanjí in bodoči nosilci medkulturnega dialoga dokazali, da zmorejo postati nova generacija, ki bo gonilo razvoja Evropske Unije. Zahvaliti se želim študentom, ki so prispevali svoje ideje in se vključevali v diskusijo; profesorjem, ki so predavanja zastavili didaktično ambiciozno in odprto, ter vsem tistim na *Filozofski fakulteti*, ki so v času trajanja poletne šole prispevali, da so se naši gostje dobro počutili.

Damjan Mandelc
kordinator IP

4

► »Vsi različni. Vsak drugačen.«

<http://www.ff.uni-lj.si/fakulteta/aktualno/kronika/Upravljanje%20razlicnosti/index.htm>

► Strokovni izlet v Trst in Koper, 2. julij 2008

► Otvoritev poletne šole v Mestni hiši v Ljubljani

FF SODELUJE TUDI S SARAJEVSKO FILOZOFSKO FAKULTETO

Filozofska fakulteta je meseca junija podpisala sporazum o sodelovanju s Filozofsko fakulteto Univerze v Sarajevu. Ljubljansko fakulteto je obiskala uradna delegacija sarajevske fakultete, in sicer dekan, prof. dr. Srebren Dizdar, in prodekan za finance, prof. dr. Fahrudin Rizvanbegović.

K. Z.

»Vodstvi obeh fakultet pri podpisu sporazuma.« ◀

LJUBLJANA - ZAGREB - SARAJEVO

Filozofske fakultete univerz v Ljubljani, Sarajevu in Zagrebu imamo podpisan medsebojni krovni sporazum o sodelovanju. Bilateralnega sta Ljubljana in Zagreb podpisala že pred leti, Ljubljana in Sarajevo letos spomladi, Zagreb in Sarajevo pa septembra na skupnem srečanju v Sarajevu in Mostarju, kamor je delegaciji vodstev filozofskih fakultet univerz iz Zagreba (pod vodstvom dekana red. prof. dr. Miljenka Jurkovića) in Ljubljane (pod vodstvom dekana red. prof. dr. Valentina Bucika) povabil dekan *Filozofske fakultete Univerze v Sarajevu*, red. prof. dr. Srebren Dizdar. V prijetnem in prijateljskem vzdušju smo v Sarajevu (in nato v Mostarju, Stolcu) formalizirali vrsto skupnih dejavnosti in različnih oblik dosedanjega sodelovanja in postavili okvire za nove skupne akcije. Sporazum predvideva sodelovanje v okviru izobraževalne, znanstveno-raziskovalne in založniške dejavnosti. Opredeljen je z možnostmi sodelovanja na naslednjih področjih: (i) skupno izkoriščanje znanja in izkušenj, (ii) sodelovanje na I., II. in III. stopnji študija, (iii) znanstveno-raziskovalna dejavnost, (iv) izmenjava študentov, (v) razvoj in implementacija skupnih načrtov in integriran sistem predavanj, (vi) razvoj in implementacija v mreži raziskovalne baze podatkov, (vii) organizacija znanstvenih in strokovnih posvetov, (viii) skupne znanstvene publikacije ter (ix) mednarodna in evropska projektna elaboracija. Pomemben del dogovora predvideva partnersko izmenjavo znanstvenih in drugih publikacij ter študijskih programov. Že omenjeno dolgoletno sodelovanje na raziskovalnem in izobraževalnem področju (nekateri, zlasti slovanski jeziki ter azijske študije, psihologija, arheologija...) z zagrebško fakulteto je privedlo do konkretnih dogovorov za našo pomoč Zagrebčanom pri študijah Daljnjega vzhoda, medtem ko nam bodo oni nudili pomoč v osebju pri razvoju študijskih programov bližnje- in srednjevzhodnih študij ter portugalsčine. S sarajevskimi kolegi se dogovarjamo za način medsebojnega priznavanja habilitacij, nadaljevanje ali vzpostavitev gostovanja nekaterih naših profesorjev v Sarajevu (psihologija, prevajalstvo, umetnostna zgodovina, arheologija, etnologija ter kulturna antropologija ...), nove skupne raziskovalne projekte, našo pomoč pri njihovem uvajanju lektorata in pozneje študijskega programa češčine, sarajevski kolegi, strokovnjaki za bližnje- in vzhodne jezike in kulture (turški, arabski, perzijski...), pa bi nam skupaj

► »Dekanski kolegij na nekdanjem starem mostu v Mostarju.«

zagrebškimi pomagali pri razvijanju orientalistike. Vse tri fakultete se aktivno povezujejo pri arheoloških raziskavah in si prizadevajo za prijavo skupnega evropskega projekta arheoloških izkopavanj v Bosni in Hercegovini. Sporazumi o sodelovanju so trajni z možnostjo prekinitve, natančne okoliščine sodelovanja na posameznih področjih (financiranje in podrobnejši izvedbeni načrti različnih oblik sodelovanja) pa se določajo z aneksi k sporazumu. Podobni sporazumi so pripravljani za podpis z vsemi partnericami, ki z ljubljansko *Filozofsko fakulteto* tvorijo *Praško mrežo*. Gre za fakultete, ki so v doslej sodelovale s *Filozofsko fakulteto* Karlove Univerze v Pragi. Trenutno so v partnerski mreži Dunaj, Krakov, Praga, Alcalá, Berlin, Leipzig, Vilnius, Coimbra, Ljubljana, Salamanca, Sarajevo, Bologna, Gradec, Pariz, Bruselj, Kopenhagen, Zagreb itn. Oddelki ste vabljeni k razmisleku o krepitvi in širitvi strokovnih, znanstvenih in študentskih, pa tudi družabnih stikov s kolegi iz Zagreba in Sarajeva. Sporazumi namreč ostajajo mrtva črka na papirju, če ne najdejo odziva v konkretnih in specifičnih oblikah sodelovanja med oddelki, raziskovalnimi skupinami ali posamezniki.

Red. prof. dr. Valentin Bucik, dekan FF UL

44. SEMINAR SLOVENSKEGA JEZIKA, LITERATURE IN KULTURE

Med 23. 6. in 11. 7. 2008 je na *Filozofski fakulteti* v organizaciji Oddelka za slovenistiko in Centra za slovenščino kot drugi/tuji jezik potekal 44. Seminar slovenskega jezika, literature in kulture, namenjen tujim študentom slovenistike, asistentom, profesorjem, prevajalcem, raziskovalcem in drugim, ki se v tujini strokovno ukvarjajo s slovenščino. Letošnjega seminarja se je udeležilo 123 udeležencev iz 24 držav. Udeleženci so izpopolnjevali znanje v 13 lektorskih skupinah, razdeljenih na tri zahtevnostne stopnje, redno pa so se udeleževali tudi vaj iz konverzacije, fonetičnih vaj ter izbirnih jutranjih in popoldanskih tečajev, prav tako pa tudi spremljevalnega popoldansko-večernega programa. Letošnja krovna tema seminarja, *Slovenski jezik, literatura, kultura in mediji*, se je spraševala, kako narava medija usmerja podobo jezika, naj gre za knjigo, radio, film, televizijo, časopis, gledališče, internet ipd., in sicer tako na pisni kot govorjeni ravni. Opazovali smo medsebojno povezovanje izraznih sredstev, saj so nas zanimala tista umetnostna dela, pri katerih literatura prestopa meje primarnega jezikovnega medija in postaja sestavni del filma, gledališke uprizoritve, popevke, ilustracije, opere ipd. Dotaknili smo se tudi vloge medijev v sodobni družbi. Letošnji predavatelji so bili Marko Stabej, Sandra Bašić Hrvatina, Tomaž Toporišič, Katja Podbevšek, Miran Hladnik, Stojan Pelko, Ana Prevc Megušar, Janez Strehovec, Gregor Pompe, Monika Kalin Golob, Tanja Mastnak, Alojzija Zupan Sosič, Zdenko Vrdlovec, Milena Mileva Blažič, Hotimir Tivadar, Mihaela Koletnik in Zinka Zorko. Izbirne jutranje tečaje so vodili Irena Novak Popov, Nataša Logar, Miran Hladnik, Jana Zemljarič Miklavčič, Renata M. Zamida, medtem ko se je mlajša generacija raziskovalcev predstavila z 20-minutnimi nastopi v Paradi mladih. Prispevki vseh 27 predavateljev so objavljeni v seminarškem zborniku. Popoldanska ekskurzija nas je v predtednu vodila na Trubarjevo domačijo, celodnevna sobotna

ekskurzija pa je bila letos še posebej literarno obarvana, saj smo se odpravili po poteh *Cvetja v jeseni*: obiskali smo Škofjo Loko, Visoko ter se kot literarna junaka Meta in Janez povzpeli na Malenski vrh, izlet pa zaključili v Crngrobu z večerjo in glasbenim programom. Med večernimi prireditvami so bili udeleženci še posebej navdušeni nad gledališkim nastopom Gašperja Tiča ter glasbeno-literarnim nastopom Janeza Škofa. Seminar smo slavnostno začeli v Mestnem muzeju z nagovori ministrice gospe Mojce Kucler Dolinar, predsednika *UO UL* red. prof. dr. Janeza Hribarja, dekana *FF* red. prof. dr. Valentina Bucika, predstojnice Oddelka za slovenistiko doc. dr. Jerce Vogel ter predsednice letošnjega seminarja doc. dr. Mateje Pezdirc Bartol, sklenili pa na *Filozofski fakulteti* s podelitvijo spričeval udeležencem ter kratkimi, duhovitimi nastopi lektorskih skupin, poslovlili smo se zvečer s koncertom Nuške Drašček.

Mateja Pezdirc Bartol

► »Ena glasofilmska pod triglavom.«

ZNANOST O VIDU

20. in 21. 9. je na Brdu pri Lukovici potekalo 2. *Balkansko srečanje znanosti o vidu*, ki ga je organiziral Oddelk za psihologijo *FF UL* v sodelovanju z *ZIFF* in *Austrian Science and Research Liason Offices Ljubljana*. V otvoritvenem predavanju je Renate Pflug z Dunaja govorila o vlogi dopamina pri delovanju horizontalnih celic v mrežnici, v zaključnem predavanju pa je Aleš Leonardis predstavil delo svojega laboratorija na *FRI UL*, kjer so razvili uspešen model hierarhično naučenih reprezentacij vidnih informacij v umetnem kognitivnem sistemu. Med obema predavanjema so udeleženci iz Bolgarije, Avstrije, Italije, Hrvaške, Srbije in Slovenije predstavljali svoja odkritja na različnih področjih vidne znanosti, od dogajanj v mrežnici do najvišjih ravni vidnega zaznavanja. Srečanje je bilo namenjeno povezovanju vidne znanosti v jugovzhodni Evropi in izmenjavi idej o možnostih institucionalnega sodelovanja v prihodnosti. Več na http://psy.ff.uni-lj.si/balkan_vision_08/.

Anja Podlesek

► »Ali je tamle zadaj Colin B. ali pa slabo vidim.«

► Akad. prof. dr. Peter Štih - novi dopisni član Avstrijske akademije znanosti

Avstrijska akademija znanosti, ki je lani praznovala 160-letnico, ima lahko največ 90 rednih članov v dveh razredih (matematično-naravoslovnem in filozofsko-zgodovinskem). Med redne člane so lahko izvoljeni samo avstrijski državljani s stalnim bivališčem v Avstriji. Poleg tega ima akademija tudi do 250 izrednih članov, od katerih do 110 iz Avstrije, 140 iz tujine. Med letošnjimi dvanajstimi izbranci, ki so bili izvoljeni med slednje, je tudi prof. dr. Peter Štih, redni profesor za zgodovino srednjega veka in pomožne zgodovinske vede na Oddelku za zgodovino FF. Prof. dr. Štih je med 1979 in 1983 na *Filozofski fakulteti* študiral zgodovino. Med 1989 in 1992 je na *Institut für Österreichische Geschichtsforschung* na Univerzi na Dunaju opravil specializacijo s področja temeljnih zgodovinskih ved, leto pozneje pa na Univerzi v Ljubljani dosegel doktorat znanosti, postal docent 1994 in je od leta 2004 redni profesor za omenjeni področji. Je učenc Boga Grafenauerja (Ljubljana) in Herwiga Wolframa (Dunaj) in avtor številnih del s področja slovenske srednjeveške zgodovine, znotraj katere obravnava zlasti slovansko etnogenezo in državne tvorbe zgodnjega srednjega veka v Vzhodnih Alpah, zgodovino plemstva, oblikovanje dežel in ustavno-upravno zgodovino, diplomatiko in kritiko virov, stereotipe in mite v slovenski zgodovini in zgodovinopisju. Njegova bibliografija obsega več kot 350 enot. Leta 2007 je bil izvoljen za izrednega člana SAZU.

Prof. dr. Štih, za pridobljeni naziv vam iskreno čestitamo. Kaj vam pomeni izvolitev v dopisnega člana Avstrijske akademije znanosti?
 »Za vsakogar, ki je izvoljen za člana avstrijske ali pa kakšne druge akademije je to v prvi vrsti velika čast. Pomeni, da so člani Avstrijske akademije, ki so me izvolili medse, prepoznali v mojem delu pomembnost, ki jo je vredno nagraditi. Članstvo v Avstrijski akademiji znanosti je veliko priznanje mojemu raziskovalnemu delu in potrditev, da opravljam to delo na najboljši možen način in da je prepoznavno tudi zunaj naših državnih meja; da ima, kot se temu danes rado reče, ustrezne mednarodne reference. Zame je to velika čast in priznanje, glede na to, da je bilo pri vsakem novoizvoljenem članu navedeno, iz katere institucije prihaja, pa je to tudi priznanje za *Filozofsko fakulteto* in za ljubljansko Univerzo.«

Na kakšen način poteka takšna izvolitev?

»Volitve novih članov Akademije so izključno v domeni njenih rednih članov. Nihče izven tega kroga ne more predlagati, niti voliti novih članov. Volitve, ki potekajo po proceduralno precej kompliciranem in natančno določenem postopku, so tajne in se vsako leto izvedejo na posebni volilni skupščini. Na volilni listi je več imen, kot je v posameznem razredu prostih mest, za izvolitev pa je potrebna absolutna večina vseh oddanih glasov.«

Trenutno ste kot član Avstrijske akademije edini Slovenec. Imate podatke o tem, koliko Slovencev je že bilo članov omenjene akademije?

»Teh podatkov nimam oziroma jih kljub iskanju še nisem uspel pridobiti. Vem samo, da je bil pred menoj član pravni zgodovinar akad. prof. dr. Sergij Vilfan, ki je umrl leta 1996. Že 1848, torej leto po ustanovitvi, je njen član postal Fran Miklošič, ki pa je bil seveda avstrijski državljan in je bil lahko 1851 izvoljen za rednega člana, enako velja za Jožefa Stefana, ki je postal član Avstrijske akademije 1860 (redni član od 1865). Drugih podatkov zaenkrat nimam, bil pa je v času do prof. Vilfana skoraj zagotovo izvoljen še kakšen Slovenec.«

Ste tudi izredni član SAZU. Kako se delo v eni in drugi organizaciji razlikuje in kakšno je vaše delo v obeh?

»Po eni strani je med obema akademijama kar veliko skupnih potez, predvsem kar se tiče položaja, ki ga imata vsaka v svoji državi in družbi, po drugi strani pa so tudi razlike, zlasti v sami organizaciji. SAZU ima npr. šest, Avstrijska le dva razreda. Še bolj pomembna razlika pa je, da sodi v okvir Avstrijske akademije zelo razvejana mreža najrazličnejših inštitutov, tako da nekoliko za šalo, nekoliko pa tudi zares, pravijo, da je njihova akademija sedaj najbolj popolna univerza v Avstriji, kjer je v zadnjem času prišlo do razbijanja starih univerz – med njimi tudi najpomembnejše, dunajske, iz katere se je kot zadnja izdvojila posebna *Medicinska univerza*. Pri nas

SAZU v svojem neposrednem okrilju nima znanstvenih inštitutov. Ti so se pred leti iz nje izdvojili kot ZRC SAZU, katerega ustanovitelji pa naša *Akademija* je in ima iz tega naslova tudi določene pravice in obveznosti. Moje delo v eni in drugi akademiji pa je v prvi vrsti vezano na matično akademijo, kjer sem prevzel nekatere zadolžitve, medtem ko si predstavljam, da bo sodelovanje z *Avstrijsko akademijo* potekalo predvsem na osnovi konkretnih projektov, h katerim bo, vsaj upam, mogoče pritegniti še druge raziskovalce iz Slovenije.«

Spregovoriva še kaj o vašem delu na Filozofski fakulteti. Lahko poveste nekaj o vaših ugotovitvah glede kneževine Karniole?

»Karniola je ime, ki je pokrivalo slovensko (zgornje) Posavje v zgodnjem srednjem veku in se prvič omenja že v povezavi s predslavenskim obdobjem 6. stoletja. Informacij, ki se nanašajo nanjo, je zelo malo, bistveno pa je, da prav vsi skromni viri, ki so o tem na voljo, ločijo med Karantanijo in Karniolo, ki sta bili dve različni entiteti. Po mojem mnenju in interpretaciji virov je tudi v Karnioli proti koncu 8. stoletja prišlo do etnogenetskega procesa, podobnega tistemu, ki se je severno od Karavank začel okroglo poldrugo stoletje pred tem, in v katerem se je začela oblikovati nova identitetna skupnost – ljudstvo ali gens Karniolcev, a je bil ta razvoj že zelo kmalu nasilno pretrgan. Vsekakor menim, da je upravičeno mogoče meniti, da je bila okrog leta 800 Karniola poleg Karantanije druga gentilna kneževina na slovanskem naseljenem prostoru v vzhodnih Alpah. Ta ugotovitev precej spreminja tradicionalno podobo slovenskega zgodnjega srednjega veka, ki je bil na nek način »karantanocentrističen« in v katerega vidnem polju je bilo v prvi vrsti dogajanje na koroški Dravi, veliko manj pa na kranjski Savi.«

Vpeljali ste koncept »slovenska zgodovina«, ki se razlikuje od koncepta »zgodovina Slovencev«. V čem je razlika in zakaj je razlikovanje med terminoma pomembno?

»Mislim, da je na začetku 21. stoletja skrajni čas, da začnemo na (zgodnji) srednji vek gledati drugače, kot se je to počelo od Linharta naprej. Prav Linhart je vpeljal koncept »zgodovine Slovencev« in v njegovem času je bil to velik premik v pogledu na zgodovino. Na podlagi jezikovne kontinuitete, ki povezuje sodobno slovenščino z jezikom, ki so ga govorili alpski Slovani ob svoji naselitvi v ta prostor in ob upoštevanju tedaj uveljavljajoče se premise, da so jezikovne skupnosti identične z etničnimi/nacionalnimi skupnostmi, je Linhart lahko podaljšal zgodovino Slovencev v zgodnji srednji vek, v čas Karantanije in Sama. Danes vemo, da ta premisa ne drži – podobno npr. tudi ne drži v arheologiji stara premisa, da se meje posameznih materialnih kultur pokrivajo z etničnimi mejami – saj poznamo ljudstva, ki govorijo več jezikov in obratno, ko si en jezik deli več ljudstev. S tem konceptom se je pri Slovencih (enako se je dogajalo tudi pri drugih narodih) zgodila nacionalizacija zgodovine: nacionalna zgodovina je bila podaljšana nazaj v obdobja, ko ti narodi kot neke posebne identitetne skupnosti sploh še niso obstajali; s tem pa je bila zgodovini nadeta podoba, ki je ni imela. Primer: Karanta-

nija velja v slovenski zgodovinski zavesti za prvo državo Slovencev in posledično knežji kamen za simbol neke starodavne, prvobitne slovenske državnosti. Toda Karantanija je bila država Karantancev, ki so sicer bili opredeljeni kot slovansko ljudstvo in so tudi govorili jezik, iz katerega se je veliko kasneje razvila slovenščina, vendar glede na svojo etnično identiteto, na svoj »mi-občutek«, se gotovo niso imeli za Slovence – kot takšni so bili razumljeni šele od konca 18. stoletja naprej. Moja kritika je veljala takšnemu gledanju na zgodovino. Z nacionalno perspektivo se pač ne da niti razumeti niti opisati prednacionalnih obdobj in zato mislim, da je potrebno ločiti med zgodovino Slovencev, ki je lahko le zgodovina slovenskega naroda (pač odkar se je vzpostavil kot posebna narodna skupnost, kar ne sega v srednji vek) in slovensko zgodovino. Ta pojem je precej širši in pokriva kompletno zgodovino slovenskega prostora od prve naselitve človeka na tem ozemlju do sodobnega časa in antično ali pa tudi srednjeveško zgodovino pri nas lahko obravnavamo le v okviru tega koncepta, ne v okviru koncepta zgodovine Slovencev.

Ukvarjate se tudi s pomožnimi zgodovinskimi vedami; lahko poveste kaj vse spada pod ta termin?

»Kar se pomožnih zgodovinskih ved tiče, tudi bolj plediram za pojem temeljne kot pomožne vede. Gre namreč za vede kot so paleografija, diplomatika, kronologija, sfragistika, heraldika, kodikologija itd., ki so temeljne za vsak študij starejšega gradiva in s tem starejše zgodovine. So orodje, ki nam omogoča kvalificirano delo na starejšem gradivu. V tem smislu so zagotovo temeljne, pomožne pa so v smislu, ker si z njimi pomagamo. Skratka pomožne zgodovinske vede so za medievista nepogrešljive in sam sem imel to srečo, da sem jih lahko študiral na eni najboljših šol, ki za to sploh obstajajo, na *Inštitutu za avstrijske zgodovinske raziskave (Institut für Österreichische Geschichtsforschung)* na dunajski univerzi.«

S katerim področjem oziroma tematiko se trenutno ukvarjate?

»Trenutno imam na mizi razpravo o ustoličevanju koroških vojvod (in karantanskih knezov), ki jo pišem za neko monografijo, posvečeno tej problematiki, in ki bo izšla pri *Mohorjevi družbi* v Celovcu. Sicer pa se poskušam čimbolj osredotočiti na delo, povezano s pisanjem sinteze slovenske zgodovine v srednjem veku, ki poteka v okviru naše programske skupine na Oddelku za zgodovino. To je delo na dolgi rok, ki zahteva mir in ritem, v katerem se človek lahko osredotoči na probleme, ki jih je potrebno rešiti, kar je v naših razmerah silno težko. Ob najrazličnejših vsakodnevnih, pogosto banalnih in nedomišljenih obveznostih, ki jemljejo dragocen čas in energijo, napreduje delo veliko počasneje, kot bi si želel. V veliko pomoč bi mi bilo – in ne govorim le v svojem imenu – če bi lahko v ta namen izkoristil sobotno leto. A tako, kot je to vprašanje urejeno pri nas, velikega upanja nimam. Kot še marsikaj drugega v naši družbi, je tudi ta pravica le mrtva črka na papirju.«

K. Z.

SAJETOVA NAGRADA ZA NAJBOLJŠE MAGISTRSKO DELO

11. junija 2008 je Oddelek za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo FF podelil prvo Sajetovo nagrado, namenjeno najboljšemu magistrskemu delu v preteklem letu, ki jo je prejela mag. Sabina Fras Popović za delo z naslovom »Standard Sistemi vodenja kakovosti in njegovo uvajanje v splošno knjižnico«. Pobudo za nagrado je dal njen donator prof. dr. Jerry D. Saye, ki je večkrat gostoval na naši fakulteti. Letošnjo, prvo nagrajenko je komisija izbrala med šestimi kandidati z deli iz preteklega leta. Ker se prof. dr. Saye podelitve ni mogel udeležiti, je nagrajenko in ostale goste nagovoril prek spletne povezave.

K. Z.

<http://www.ff.uni-lj.si/fakulteta/aktualno/kronika/sajetova%20nagrada%202008/index.html>

ČETRTO SLOVENSKO-HRVAŠKO SLAVISTIČNO SREČANJE

V Jeruzalemu v Slovenskih Goricah je 13. in 14. junija 2008 potekalo Četrto slovensko-hrvaško slavistično srečanje, na katerem je sodelovalo več kot trideset slavistov iz Slovenije in Hrvaške. Na srečanju je bilo predstavljenih 26 referatov, razvrščenih v nekaj tematskih skupin: prispevki, posvečeni velikima imenoma slovenske in hrvaške kulture, Primožu Trubarju in Marinu Držiču; predstavitve tem s področja književnosti, nacionalne identitete, kulture in zgodovine; primerjalne slovensko-hrvaške teme in aktualne raziskave s področja jezikoslovja in literature. V okviru srečanja je bila organizirana tudi okrogla miza z naslovom *Izkušnje z bolonjsko prenovo*. To srečanje slovenskih in hrvaških slavistov je, tako kot predhodna tri, pokazalo izjemno pomembnost spodbujanja takšnih druženj, izmenjave medsebojnih izkušenj in ohranjanja dialoga med dvema prijateljskima kulturama. Upajmo, da bo tako tudi v bodoče.

Ivana Latković, Zagreb

http://www.ff.uni-lj.si/fakulteta/aktualno/kronika/EASA%202008_1/index.html

SREČANJE ETNOLOGOV IN ANTROPOLOGOV V LJUBLJANI

Od 26. do 29. avgusta 2008 je na *Filozofski fakulteti* in v *Slovenski filharmoniji* potekala 10. bienalna konferenca *Evropskega združenja socialnih antropologov* (EASA) z naslovom »Izkušnja raznoličnosti in vzajemnosti«. Na konferenci, eni največjih v zgodovini UL, se je zvrstilo več kot tisoč predavanj na več kot 100 tematskih delavnicah, plenarnih srečanjih in okroglih mizah. Uvodničar v konferenco je bil s predavanjem o različnih vidikih človeške narave francoski antropolog dr. Philippe Descola. Na otvoritveni slovesnosti konference na ljubljanskem gradu so navzoče pozdravili: predsednica združenja EASA dr. Shalini Randeria, direktor ARRS dr. Franci Demšar, rektorica UL red. prof. dr. Andreja Kocjančič, dekan FF red. prof. dr. Valentin Bucik, župan mesta Ljubljane Zoran Janković in ministrica za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Mojca Kucler Dolinar. Osrednji

prireditelj konference je bil Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo FF. Poleg nekaterih antropologov in etnologov iz drugih slovenskih institucij je organizacijskemu odboru pomagalo okrog 300 študentov z oddelka in 50 tujih študentov, ki so pred tem v Osilnici sodelovali na simpoziju *Moving Anthropology Student Network* (MASN). Konferenco EASA so spremljale tudi druge prireditve, 15. *Mednarodni etnološki sredozemski simpozij* (MESS), festival antropološkega filma (FF), študentska razstava o dosežkih slovenske etnologije in kulturne antropologije (Slovenski etnografski muzej), razstava ob stoletnici Clauda Lévi-Straussa, uvodna študentska zabava s koncertom skupine *TerraFolk* (Metelkova) in obeležitev 15. obletnice MESS-a s koncertom skupine *Kontrabant*. Konferenco lahko strnemo v naslednjih mislih: kljub temu, da naša življenja potekajo

po različnih poteh, se naše usode prepletajo. O vidikih medčloveške povezanosti so antropologi in etnologi razpravljali predvsem z zornega kota raziskav, ki temeljijo na neposredni etnografski izkušnji različnih človeških svetov in načinov življenja, spodbujajoč javni premislek o medkulturni komunikaciji in soočenje z novimi oblikami rasizma in etničnega nacionalizma, kulturnega fundamentalizma, »mehkimi« oblikami izkoriščanja in klimatskimi spremembami. Kaj je mogoče narediti z vzajemnostjo, katere neposredne oblike ta prevzema in zakaj je danes pomembna? Kakšne oblike prevzema vzajemnost med človekom in drugimi biološkimi organizmi, naravo in okoljem? Podobe, prostovoljstvo, migracije, kompleksne organizacije in ekonomija, ekologija, zdravje in medicina, religija, popularna kultura, množični mediji, regionalizmi, biotehnologija. To in več je bilo ovrednoteno v luči postkolonializma, postimperializma, postsocializma, postrasizma in drugih zgodb sodobnega sveta. Konferenca je z izkušenimi in mlajšimi znanstveniki, študenti, številnimi spremljevalnimi prireditvami Ljubljano in Slovenijo v konferenčnem tednu spremenila v živahno vrvenje evropskega antropološkega in

humanističnega središča, ki je spodbujalo raznolikost v vzajemnosti tudi v neposrednem dogajanju.

Za lokalni organizacijski odbor konference EASA 2008

Boštjan Kravanja

► »Filoharmonija.«

USTRVARJALNI NAVDIH

10 |

► Karikatura: S. Martín, Besedilo: M. Pintarič

Kolesaril sem v službo (morda bo že ob tem stavku koga, ki me je že videl na kolesu, spreletel srh), ko me je sredi prehoda za pešce pred *Filozofsko fakulteto* skoraj povozil nek star kreten z izrazom morilca na obrazu, izrazom, ki ga vidiš bežen trenutek in si ga zapomniš za vse življenje. Le-to namreč v nadaljevanju lahko še nekaj časa traja, če imaš smolo, pa se s tem pogledom tudi sklene. Jaz sem imel srečo. Škripanje zavor in vožnja v rdečo luč, to voznika ni zmotilo niti toliko, da bi opazno zmanjšal hitrost, kje pa, ponovno je pospešil in pri naslednjem semaforju ponovil vajo. Stopil sem s kolesa in zajel sapo, pa lopnil sem se po prsih, da je srce ponovno začelo biti. Nato sem v dogodku primerno zmedenem stanju odšel v fakultetno zgradbo in v oddelčno tajništvo. Ko sem tam pregledoval pošto, sem med sicer neštevilnimi pismi in dopisi naletel na vabilo za tečaj o - varstvu pri delu.

M. P.

IZBOR IZ VSEBINE:**Naslovnica**

M. Marinčič, Fotka meseca:	
<i>Ljubljanski narcis</i>	1
M. Jesenšek, Beseda meseca	
<i>Quo vadis, humanistika?</i>	1

Notranja politika

K. Z., Peta slavnostna podelitev diplom FF	2
Tretje leto e-učenja na FF - tiha revolucija?	2
V. Zabukovec, N. Kokalj, Tutorji FF v Gledališču za otroke in mlade	3
M. Polič, Staro nove plače ali kdo je šel žejen čez vodo	3

Zunanja politika

D. Mandelc, Intenzivni podiplomski seminar "Upravljanje različnosti", 1.-12. julij 2008	4
K. Z., FF sodeluje tudi s sarajevsko FF	5
V. Bucik, Ljubljana - Zagreb - Sarajevo	5
M. Pezdirc Bartol, 44. Seminar slovenskega jezika, literature in kulture	6
A. Podlessek, Znanost o vidu	6

Znanost in raziskovanje

K. Z., Akad. prof. dr. Peter Štih	7
I. Latković, Četrto slovensko-hrvaško srečanje	9
B. Kravanja, Srečanje etnologov in antropologov v Ljubljani	9

Ustvarjalni navdih

S. Martín, M. Pintarič, Filomed	11
M. P., Nevarna fakulteta	12
K. Z., Nosilka paraolimpijske medalje Mateja Pintar	13

Ustvarjalni odmev

A. Gregorič, Drugačno privlačni	12
M. P., Vzemi me s seboj v Firence, pa ti pokažem dobro gostilno	12

Založba in Knjigarna FF

N. H. Vitorović, Besedni postaji	13
Novinarski konferenci ZZ FF in K FF	14

Novice in obvestila

K. Z., Upokojenci FF so se zbrali ob kosilu	14
---	----

NOSILKA PARAOLIMPIJSKE MEDALJE MATEJA PINTAR, ŠTUDENTKA FF: »Z VOLJO IN ODLOČNOSTJO SE ZMORE VSE«

Mateja Pintar, ki na naši fakulteti študira prevajalstvo, je septembra osvojila bronasto medaljo med posameznicami v kategoriji 3 namiznega tenisa na paraolimpijskih igrah v Pekingu. »Olimpijska medalja se prav gotovo ne more primerjati z nobeno drugo, in čeprav sem pred štirimi leti osvojila zlato, mi tudi ta izjemno veliko pomeni«, o dosežku pravi Mateja. Na vprašanje, kako usklajuje študijske obveznosti in treninge, odgovarja, da je to sicer naporno, vendar se z voljo in odločnostjo zmore. »Kadar so me čakale pomembne tekme, sem za kratek čas pustila študij ob strani, v izpitnem obdobju pa sem enako storila s treningi. Seveda so mi z razumevanjem za športne obveznosti veliko pomagali tudi profesorji.« Matejo smo ujeli pred odhodom v Luksemburg, kjer se bo naslednjih pet mesecev posvečala praksi v evropskem parlamentu, namiznega tenisa pa tudi tam ne bo opustila. »V naslednjem letu si želim diplomirati in še naprej dobro nastopati v namiznem tenisu, predvsem na evropskem prvenstvu junija v Italiji ter na domačem turnirju *pro tour*«, je strnila želje sogovornica.

Uredništvo nosilki olimpijske medalje iskreno čestita ter ji želi uresničitev želja in načrtov.

K. Z.

► »Mateja Pintar«

Ljudstvolipolitikahlinirešitve: vstavite presledke in ločila po lastni presoji ter izgovorite po lastnem fonetično-semantičnem občutku.

NOVE VALENCE SLOVARSKIH GESEL

APATRID poleg »človeka brez domovine« lahko pomeni tudi »človek brez tanka«.

P. M.

DRUGAČNO PRIVLAČI

Študentje in študentke zadnjega letnika Oddelka za romanske jezike in književnost, študijske smeri Italijanski jezik in književnosti na *Filozofski fakulteti* v Ljubljani so 20. maja 2008 v znani kavarni-čajnici v centru mesta organizirali literarni večer. Srečanje je bilo epilog celoletnemu seminarju iz sodobne italijanske književnosti, odvijalo pa se je v prijetnem, sproščenem in za študijske zadeve neobičajnem okolju. Glavno besedo so imeli študentje sami, profesorji pa so spremljali diskusijo ter podajali mnenje. Na programu so bila najnovejša dela sodobnih italijanskih avtorjev, predvsem romanopiscev, katerim so nastopajoči skušali potegniti vzporednice in hkrati najti razlike med prebranimi deli. Izpostavili so nekaj skupnih značilnosti, kot so kritika današnje družbe in medijev, podoba Boga, »ekstremnost« marginalnih, izoliranih, šibkih in neuravnovešenih junakov, skratka, drugačnežev. Drugačnost je tema, ki gotovo dominira v sodobnem italijanskem pripovedništvu.

Anja Gregorič

V SLOGANU JE NEMOČ (ZATO SE GA HITRO MENJA). PREDLOG ZA NASLEDNJEGA:

Slovenija. \$£©V€NIIJA. – predlog za novi slogan v slovenskem jeziku

Slovenia. \$£©V€NIA. – predlog v angleškem jeziku

Ima £©V€u \$£©V€NIIJl. – predlog v hrvaškem jeziku

P. M.

VZEMI ME S SEBOJ V FIRENCE, PA TI POKAŽEM DOBRO GOSTILNO

Tale seznam je že nekaj let star, zato ne prevzemam odgovornosti za morebitne spremembe, do katerih je medtem utegnilo priti na terenu in ki se sicer tudi v mestih častitljive starosti in izročila, kot so Firenze, dogajajo z vrtoglavo naglico. Seznam mi je napisal Giovanni, ki je sicer doma iz Rima, je pa v Firencah študiral in dobro pozna tako mesto samo kakor razpon študentskega (in profesorskega) budžeta. Kar sem naštetih restavracij videl in preizkusil, potrjujejo resničnost spodnjih navedb. Ob tej priložnosti ste tudi vabljeni vsi, ki imate podobne insajderske informacije o drugih mestih (pa ne samo za jest, tudi vse ostale), da jih posredujete uredništvu *Glasoffila* in omogočite njegovim bralcem, vašim kolegom, da imajo nekaj od tega, s čimer ste bili zadovoljni sami.

1. *Alessi*: na vogalu med Via di Mezzo in Via dei Pepi je ta izvrstna restavracija florentinskih renesančnih specialitet za današnji čas, brez izveska, z rjavimi nihajnimi vrati, katere lastnik je Franco Alessi, bivši menih in izjemno izobražen mož, tudi kuhar in pisec kuharskih knjig. Zaprto ob nedeljah.
2. *Baldovino* je na eni od dveh vzporednih ulic med 'Viali' in Piazza Santa Croce, in sicer na tisti (ime?), ki je bolj stran od Arna. Jedilnik prilagojen letnemu času.
3. *Cibreo* sta restavracija (draga) in gostilna (poceni), ki si delita isto kuhinjo. Ni daleč od prvih dveh (točen naslov?), nekje blizu Piazza del Mercato S. Ambrogio. Je zelo znana in vsak domačin bo vedel zanjo, zato vprašajte.
4. *Pizzaiuolo*: zraven *Cibrea*. Prava *pizza napoletana*. Potrebna rezervacija, sicer čakaš. Res priporočljivo.
5. (Fiesole): *I'Polpa*, na Piazza Mino. *Bistecca alla Fiorentina*. Gostilna Pavarottija, Stinga in drugih VIP, toda ostala je družinska. Odlično vino. Zaupajta šefovi izbri. Dostop: avtobus Št. 7 (Stazione S. Maria Novella-Fiesole).
6. (San Domenico di Fiesole): *Pizzeria San Domenico* na trasi istega avtobusa št. 7 (vprašaj šoferja). Malice, kosila za najzahtevnejše in izjemna ponudba pizze.
7. Vinoteka *Boccadama* na Piazza Santa Croce, najboljša sir in vino.
8. *La Casa del prosciutto*, naprej od Fiesol, na cesti za Olmo. Dostop le z avtom. Vprašajte za pot. Prava podeželska gostilna, izvrstna in zelo poceni.
9. *Le Rampe*, na panoramski cesti med Arnom in Piazzale Michelangelo: hrana je dobra (ne sicer izvrstna), razgleda pa ne boste nikoli pozabili.

M. P.

BESEDNA POSTAJA, 13. 5. 2008: RED. PROF. DR. MARKO KERŠEVAN O TRUBARJU IN REFORMACIJI

Od zadnjega javljanja v *Glasoffilu* sta se na *Besedni postaji* Knjigarne FF zvrstila dva zanimiva dogodka. 13. maja je ob izidu publikacij, ki so na to temo izšle v založništvu *Filozofske fakultete*, prof. dr. M. Kerševan govoril o reformaciji in protestantizmu. Gre za zbornike *Slovinci v evropski reformaciji 16. stoletja*, *Protestantizem, slovenska identiteta in združujoča se Evropa in 450-letnica slovenske knjige in slovenski protestantizem*, ki so izšli v letih 1983–2006.

Prof. dr. Kerševan jih je predstavil z besedo o besedi, o njenem središčnem mestu znotraj reformiranega evangelijskega krščanstva kot Božji in hkrati povsem človeški. Božja beseda v tem smislu ni »beseda« zgolj v metaforičnem pomenu, nima »sporočilnost« narave, dogodkov ali zunajjezikovnih simbolov, niti ni zgolj notranja beseda,

notranji glas. Vera je res tudi v tem primeru notranja privolitev, toda v smislu notranjega odgovora na zunanji nagovor: Božja beseda prihaja k človeku »od zunaj«, kot beseda o učlovečeni Besedi. Prihaja kot beseda apostolov in drugih piscev Stare in Nove zaveze. Primat, ki ga ima znotraj reformiranega krščanstva beseda, za razliko od katoliškega poudarjanja zunajjezikovnih elementov ter »spiritualističnega« notranjega glasu, je razviden tudi iz prednosti, ki jo ima ljudem razumljivi jezik pred poljubnim »svetim«, vendar (za večino) nerazumljivim jezikom. Pri tem je sleherni jezik, v katerem se ubesedi Beseda, z njo tudi posvečen.

Nenad H. Vitorović

BESEDNA POSTAJA, 21. 5. 2008: A LAS OCHO DE LA TARDE

21. maja je bilo na *Besedni postaji* še posebej živahno. Prevajalke red. prof. dr. Branka Kalenić Ramšak, izr. prof. dr. Jasmina Markič in asist. dr. Maja Šabec so v luči svojih prevodov predstavile zbrana dramska dela Federica Garcíe Lorce, ki jih je ob stodeseti obletnici njegovega rojstva izdala mlada založba Zamik. Nismo se pogovarjali le o delu, temveč smo tudi vstopili vanj: Gemma Santiago Alonso, Matej Pečnik in moderator Matej Krajnc so v španščini in slovenščini predstavili odlomek iz manj znane drame *Ko mine pet let*. Moderator

je dogodek zaključil s kitarsko izvedbo znane pesmi Leonarda Cohena *Take This Waltz* – prepesnitvijo Lorcove pesmi *Mali dunajski valček*. Oktobra bomo z zanimivimi dogodki nadaljevali. Pogovore in predstavitve so nam že obljubili red. prof. dr. Boris A. Novak, red. prof. dr. Peter Praper, red. prof. dr. Meta Grosman, izr. prof. dr. Miha Pintarič, Blažka Müller Pograjc, Založba Modrijan... Točne datume in ure lahko sproti preverite na <http://www.ff.uni-lj.si/fakulteta/knjigarna/>.

13

► »Besedne postaje na FF so vedno bolj obiskane.«

► »Utrinek z večera o Lorcí.«

Znanstvena založba FF in Knjigarna FF sta v maju in juniju pripravili dve novinarski konferenci, kjer sta zbranim predstavili knjižne novosti Filozofske fakultete.

27. maja so bile v Modri sobi Filozofske fakultete predstavljene naslednje publikacije:

- Janez Skela, *Učenje in poučevanje tujih jezikov na slovenskem. Pregled sodobne teorije in prakse*
- Franc Lovrenčak, *Zgornja gozdna meja slovenskih Alp, visokih kraških planot in Prokletij* (Razprave FF)
- Vlasta Zabukovec (ur.), Bojan Žlender, Marko Polič, Marko Divjak, Mateja Markl, *Psihološki vidiki preventivnih dejavnosti v prometu* (Razprave FF)
- Stojan Bračič, Ulla Fix, Albrecht Greule, *Textgrammatik – Textsemantik – Textstilistik*
- Jana Rošker, *Sodobna teoretska kitajščina na področju humanistike in družboslovja*
- Mira Miladinović Zalaznik, *Deutsch-slowenische literarische Wechselbeziehungen II* (Slovenske germanistične študije 2)
- Metoda Kemperl, *Korpus poznobaročne sakralne arhitekture na slovenskem Štajerskem* (Historia Artis)

19. junija pa smo v Modri sobi Filozofske fakultete predstavili naslednje novosti:

- Peter Praper, *Skupinska psihoterapija: Od mitologije do teorije*
- Niko Hudelja (ur.), *Nemški teksti III za študente zgodovine*
- Dejan Rebernik, *Urbana geografija: Geografske značilnosti mest in urbanizacije v svetu* (Razprave FF)
- Jasmina Markič, Barbara Pihler, Alejandro Rodríguez Díaz Real, Gemma Santiago Alonso, Marjana Šifrar Kalan, *El verbo en español. Ejercicios Prácticos*
- Danijela Trškan, *Krajevna zgodovina v učnih načrtih in učbenikih za zgodovino 1945–2005*
- Chikako Shigemori Bučar, *Voice in contrast – japanese and slovene (Protistava glagolskega načina v japonščini in slovenščini)* (Razprave FF)
- Monika Govekar Okoliš, Nives Ličen, *Poglavja iz andragogike*
- Ljubica Marjanovič Umek in Urška Fekonja Peklaj, *Sodoben vrtec: možnost za otrokov razvoj in zgodnje učenje* (Razprave FF)

RED. PROF. DR. MAKS TUŠAK (1947-2008)

Globoko nas je pretresla novica, da je po kratki in hudi bolezni iznenada preminil redni profesor za klinično psihologijo dr. Maks Tušak z Oddelka za psihologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani. Kolega Maks Tušak je pomembno prispeval k razvoju klinične psihologije v Sloveniji, hkrati pa je generacijam študentov psihologije posredoval iz bogate zakladnice svojega znanja. V okviru klinične psihologije ga ni zanimala le klasična psihodiagnostika, temveč je z zanimanjem raziskoval tudi zahtevnejše teme kot so različne risalne tehnike ter grafologija. Težko bi našli strokovnjaka, ki bi ga radovednost vlekla v tako široko paleto znanstvenih in strokovnih področij, kot so zanimala kolega Maksa Tušaka. Vsa po vrsti je obravnaval skrbno in temeljito. Klinična psihodiagnostika, psihoterapija, hipnoza, psihologija barv, psihologija športa, zlasti v vrhunskem športu, forenzična psihologija, psihologija živali, še posebej psihologija konja, duševna motenost... Ob vsem tem pa je znal biti tudi zgolj preprosto človek in prijatelj, topel, odprt in razumevajoč, ob vsaki priložnosti pripravljen slišati, se pogovoriti ali dati koristen nasvet. Ta trenutek presunjeni ugotavljamo le to, da je ob izgubi dragega kolega Maksa Tušaka na Filozofski fakulteti in na Oddelku za psihologijo, pa tudi na drugih področjih njegovega delovanja, zazijala neizmerna praznina, ki jo bo lahko zabilisal le čas in to silno počasi. Pogrešali ga bomo kolegi, ki smo z njim delili predavalnice, kabinete in psihološko prakso ter vrsta generacij dodiplomskih ter podiplomskih študentov, ki jim je bil priljubljen ter izjemno zanimiv predavatelj in mentor. Pogrešala ga bo množica tistih, ki jim je v psihološki svetovalnici za študente, katere soustanovitelj je bil, pomagal, znal prisluhniti njihovim težavam in z njimi skupaj vztrajno ter neumorno iskal ustrezne življenjske rešitve.

Red. prof. dr. Valentin Bucik, dekan FF UL

UPOKOJENCI FF SO SE ZBRALI OB KOSILU

1. julija 2008 so se upokojenci FF z najkrajšim upokojskim stažem zbrali na tradicionalnem kosilu. Šestim pred kratkim upokojenim sodelavcem fakultete, ki so se srečanja udeležili, so se pridružili nekateri zaposleni in predstavniki strokovnih služb, prijetnega druženja pa sta se udeležila tudi dekan, red. prof. dr. Valentin Bucik, in prodekan, red. prof. dr. Andrej Černe. Fakulteta je svojim nekdanjim sodelavcem podarila simbolična spominska darila.

K. Z.

Red. prof. dr. Anton Janko je bil od leta 1979 asistent za starejši nemški jezik in književnost na Oddelku za germanske jezike in književnosti FF. Leta 1995 je postal redni profesor za nemško književnost. Poleg tega je bil predstojnik Oddelka za germanske jezike in književnosti na FF ter prodekan fakultete (1991-1993). Pozneje je bil predstojnik novo oblikovanega Oddelka za germanistiko z nederlandistiko in skandinavistiko, njegovo znanstveno-raziskovalno delo pa se osredotoča na zgodovino nemškega jezika, nemško srednjeveško književnost, nemško slovstveno ustvarjalnost na Slovenskem ter na nekatere vidike sodobne nemške književnosti.

Red. prof. dr. Franc Lovrenčak je poklicno pot na FF začel leta 1966, ko je postal asistent za fizično geografijo na Oddelku za geografijo. Leta 1988 je postal izredni profesor za fizično geografijo, v letu 1999 pa je pridobil naziv rednega profesorja. V letih 1981-1983 je bil predstojnik Oddelka za geografijo, njegovo raziskovalno delo pa zajema problematiko iz pedogeografije in vegetacijske geografije. Med drugim je napisal učbenika za matematično geografijo in pedogeografijo ter bil soavtor pri več učbenikih in delovnih zvezkih za srednješolsko geografijo.

Ljudmila Langerholc se je zaposlila v tajništvu Oddelka za zgodovino FF 1. januarja leta 1988. Vse do lanskoletne upokojitve je tam vestno opravljala delo tajnice oddelka.

Red. prof. dr. Zdenko Medveš je v študijskem letu 1978/79 začel predavati na FF kot zunanji sodelavec, redno pa se je na njej zaposlil leta

1982. Leta 1994 je bil izvoljen v naziv izrednega profesorja, leta 1999 pa je postal redni profesor za področje teorije vzgoje. Svoje raziskovalno delo je začel na Pedagoškem inštitutu, kjer je bil nekaj časa tudi direktor, medtem ko se je pozneje ukvarjal predvsem s preučevanjem šolskih sistemov in njihovim reformiranjem, v zadnjih letih zlasti s teorijo vzgoje ter problemi poklicnega in strokovnega šolstva.

Red. prof. dr. Tjaša Miklič je po izvolitvi v naziv asistentke novembra 1975 nastopila službo na italijanistiki FF, leta 1987 je bila izvoljena v izredno, leta 1992 pa v redno profesorico za italijanski jezik. V svojih raziskavah se je osredotočala na problematiko funkcioniranja italijanskih glagolskih paradigem v konkretnih, večinoma pripovednih besedilih. Večina njenih raziskav je zastavljenih s stališča italijansko-slovenske kontrastivne analize, nekateri prispevki pa predstavljajo izsledke analiz angleških, nemških in srbohrvaških besedil.

Red. prof. dr. Edvard Konrad se je na Oddelku za psihologijo zaposlil leta 1964 kot asistent za industrijsko psihologijo. Leta 1990 je bil izvoljen v rednega profesorja za področje psihologije dela. V svoji poklicni poti na FF je bil med letoma 1982 in 1984 tudi predstojnik psihološkega oddelka. Njegovi raziskovalni interesi so obsegali različna področja, od motivacije pri delu do organizacijske kulture in psihološke klime v organizaciji, vodenja in delovne kariere.

GLASOFFIL | glasilo Filozofske fakultete | 2008 |

Glavni urednik: izr. prof. dr. Miha Pintarič. Odgovorni urednik: red. prof. dr. Valentin Bucik, dekan. Uredniški odbor: izr. prof. dr. Martin Germ, izr. prof. dr. Miha Pintarič, izr. prof. dr. Alojzija Zupan Sosič. Foto: Matjaž Rebolj (razen izjem), vir fotografije na strani 14; Gorenjski glas. Založila: Znanstvena založba Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani. Oblikovanje: Jurka Mihelin. Tisk: Birografika BORI, d. o. o. Spletna stran FF: <http://www.ff.uni-lj.si/>. Spletna stran Glasoffila: http://www.ff.uni-lj.si/fakulteta/aktualno/bilten/glasofil_internet.pdf. Naklada: 2500 izvodov. Publikacija je brezplačna.

12.-23. 11.
19. ljubljanski mednarodni filmski festival

19 **life**

za raz-
svet
ljene
za
take s
hrbte-
nico

za
glave
na
mestu

za
riti,
ki to
niso
za podkovanje

DELO

cankarjev dom

Kongresno - komercialna dejavnost CD

Za vas in po vaši meri pripravljamo:

kongrese, simpozije, konference
strokovna, poslovna in družabna srečanja
seminarje, predavanja, delavnice
poslovne razstave in sejme
novinarske konference, promocijske prireditve
proslave, obletnice, slovesne akademije, podelitve nagrad
sprejeme, poslovne in slavnostne večerje, zabave
valete, maturantske, dobrodnele in druge ples

Z nami ste v prednosti!

Kongresno-prireditvena dejavnost CD

T (01) 24 17 122 F (01) 24 17 296 E kongres@cd-cc.si S www.cd-cc.si/kongres

Knjigarna FF v pritličju fakultete

Pestra izbira znanstvene in strokovne literature
s področja humanistike in družboslovja.

Pri nakupu publikacij Filozofske fakultete
imajo študentje 35% popust.

Odprto: pon. - pet. od 9. do 17. ure
Tel.: 01/241 11 19

www.ff.uni-lj.si/fakulteta/knjigarna